

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 126/2025
12.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Гуцулића, поднетом против правноснажних решења Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу Кт бр.1478/23 од 12.06.2024. године и Основног суда у Крагујевцу Кв-818/24 од 30.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 12.02.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Гуцулића, поднет против правноснажних решења Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу Кт бр.1478/23 од 12.06.2024. године и Основног суда у Крагујевцу Кв-818/24 од 30.09.2024. године.

Образложење

Решењем Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу Кт бр.1478/23 од 12.06.2024. године одбијен је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка адв.Гордане Јездих, браниоца окривљеног АА, као неоснован.

Решењем Основног суда у Крагујевцу Кв-818/24 од 30.09.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног изјављена против решења ОЈТ у Крагујевцу Кт-1478/23 од 12.06.2024. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Јован Гуцулић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијана решења и досуди тражене трошкове или их укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 265. ЗКП и наводи да је нужан услов за одбачај кривичне пријаве прописан чланом 284. став 3. ЗКП, да окривљени услед стварног кајања надокнади штету и да у конкретном случају, то што је против окривљеног одбачена кривична пријава не може се тумачити као погодновање окривљеном и не значи да је према њему примењено начело опортунитета, јер иста није одбачена у складу са одредбама члана 283. ЗКП, обзиром да окривљени није испунио неку од обавеза наметнутих у наредби о одлагању кривичног гоњења, нити је изразио стварно кајање и признао извршење дела, те стога има право на трошкове кривичног поступка.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Из списка предмета произилази да је пред ОЈТ у Крагујевцу вођен поступак против окривљеног АА због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ, за које кривично дело је запређена новчана казна или затвор до две године, по кривичној пријави ББ, законске заступнице малолетног оштећеног. Такође, из списка предмета произилази да је ОЈТ у Крагујевцу решењем КТ бр.1478/23 од 23.04.2023. године одбацило предметну кривичну пријаву, на основу члана 284. став 3. ЗКП, јер је окривљени у потпуности штету већ надокнадио.

Одредбом члана 284. став 3. Законика о кривичном поступку прописано је да у случају кривичних дела за које је прописана казна затвора до три године, јавни тужилац може одбацили кривичну пријаву ако је осумњичени, услед стварног кајања, спречио наступање штете или је штету у потпуности већ надокнадио, а јавни тужилац, према околностима случаја оцени да изрицање кривичне санкције не би било правично. У овом случају одредба члана 51. став 2. овог Законика неће се примењивати.

По ставу Врховног суда, одбачај кривичне пријаве на основу члана 284. став 3. ЗКП, представља одступање од начела легалитета кривичног гоњења. Наиме, реч је о примени супротног начела - начела опортунитета, којим је јавном тужиоцу уместо обавезе кривичног гоњења сваког учиниоца кривичног дела које се гони по службеној дужности остављена могућност процене оправданости кривичног гоњења. И овде, као и код института одлагања кривичног гоњења (члан 283.КЗ) законодавац је пошао од идеје, сагласно којој, нарочито када је реч о лакшим кривичним делима, кривично гоњење није увек нужно. Објективни услов који мора бити испуњен за примену члана 284. став 3. ЗКП, јесте да је реч о кривичном делу за које је запређена казна до три године затвора. Поред овог услова, нужно је да је осумњичени услед стварног кајања спречио наступање кривичног дела или је, уколико је до извршења дела дошло, штету

у потпуности надокнадио. На крају, јавни тужилац мора закључити и да изрицање санкција у конкретном случају не би било правично. Наведена погодност, прописана одредбом члана 284. став 3. ЗКП не може се проширити и на додатну погодност у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка.

Дакле, пошто одбачај кривичне пријаве по овом основу (члан 284. став 3. ЗКП) представља изузетак од начела легалитета, из напред изнетих разлога, то се, по налажењу Врховног суда, такав одбачај не може изједначити са обуставом кривичног поступка до које је дошло применом начела легалитета из чланова 20, 308, 338. и 352. ЗКП. Стога, у погледу права на накнаду трошкова поступка, у овом случају, нема услова за примену одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Гуцулића, то је Врховни суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић